



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

BESLUT

2019-04-09

Meddelat i Stockholm

Sida 1 (6)

Mål nr

20166-18

KONKURRENSVERKET	
2019-04-09	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Rexab Flytt & Tungtransport AB, 556471-3013

Ombud: Advokat Jonas Bergh och Jur.kand. Martin Husberg
Bergh & Co Advokatbyrå AB
Jungfrugatan 6
114 44 Stockholm

MOTPART

Svenska Bostäder AB, 556043-6429
Box 95
162 12 Vällingby

SAKEN

Offentlig upphandling; fråga om avvisning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar ansökan.

Dok.Id 1042815

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: avd30.fst@dom.se

www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag–fredag

08:00–16:30

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Rexab Flytt & Tungtransport AB yrkar att förvaltningsrätten ska besluta om ogiltighet beträffande

1. ett direktupphandlat ramavtal mellan Svenska Bostäder och G-Moving, och
2. varje enskilt avrop mellan Svenska Bostäder och G-Moving som förekommit efter den 15 mars 2018.

Svenska Bostäder AB bestrider yrkandena.

GRUNDER

Rexab

I de avrop som Svenska Bostäder påstår sig ha gjort med stöd av 2016 års ramavtal har villkoren ändrats väsentligt genom bl.a. överdebitering samt medvetet bristande uppföljning och dokumentation. Ändringarna är sådana att ett nytt ramavtal uppstått. Det nya ramavtalet har uppstått någon gång under löptiden för 2016 års ramavtal. På samma sätt som var fallet i kammarrättens mål nr 4410-17 har avtalsinnehållet mellan Svenska Bostäder och G-Moving vuxit fram successivt. I fråga om Fullservice-uppdragen har frekvensen av avrop och debitering av sådana uppdrag märkbart ökat i september 2016 för att därefter konstant hålla sig på en hög nivå. Varuförsäkringarna har debiterats ända sedan ramavtalets start. Svenska Bostäders och G-Movings otillåtet direktupphandlade avtal ska därmed anses ha ingåtts konkludent i vart fall senast i september 2016. Det nya ramavtalet och de avrop som gjorts med stöd av detta ramavtal har inte upphandlats på ett korrekt sätt och inte föregåtts av någon form av annonsering.

Angående sexmånadersfristen och talerätten så är den beroende av när bris-
terna gick att upptäcka och det gick inte förrän det började undersökas.

Angående tidpunkterna för avropen har beställning skett i november 2017
och vid två tillfällen i februari 2018, den 20 februari och den 26 februari.
Första avropet var: INK539934, den 14 november 2017, klart och utfört
uppdrag den 29 juni 2018. Andra avropet var: INK550916, den 20 februari
2018, klart och utfört uppdrag den 20 april 2018. Tredje avropet var:
INK551540, den 26 februari 2018, klart och utfört den 25 maj 2018.

För det fall något nytt ramavtal inte anses ha uppstått har villkoren i av-
ropade kontrakt mellan Svenska Bostäder och G-Moving likväl ändrats vä-
sentligt i förhållande till 2016 års ramavtal genom bl.a. överdebitering samt
medvetet bristande uppföljning och dokumentation. De avropade kontrakten
har vidare inte upphandlats på ett korrekt sätt eller föregåtts av någon form
av annonsering.

Svenska Bostäder

De tjänster som G-Moving tillhandahållit Svenska Bostäder har avropats
enligt 2016 års ramavtal.

HANDLÄGGNINGEN

Med anledning av att Rexab i yttrande den 21 november 2018 angav att
muntlig förhandling skulle kunna komma att begäras beslutade förvaltnings-
rätten den 30 november 2018 att kalla till muntlig förhandling den 20 de-
cember 2018. Den 3 december 2018 begärde Rexab att förhandlingen skulle
ställas in och eventuellt sättas ut till ett senare datum. Förvaltningsrätten
underrättade parterna den 5 och 7 december 2018 att kallelsen till förhand-
lingen stod fast. I två e-postmeddelanden den 7 och 12 december återopade

Rexab vittnesförhör och sakkunnigförhör. Den 14 december 2018 meddelade förvaltningsrätten att den bedömde att målet inte var klart för att tas upp till avgörande vid förhandlingen och att några förhör inte skulle hållas vid förhandlingen. Som förvaltningsrätten upplyste vid samma tillfälle blev syftet med förhandlingen att i stället reda ut processläget i målet innefattande klargöranden av yrkanden, inställning och grunder.

Förvaltningsrätten höll muntlig förhandling den 20 december 2018.

Den 21 december 2018 beslutade förvaltningsrätten att ge Rexab tillfälle att senast den 16 januari 2019 yttra sig över aktbilagorna 76–92, inkomma med eventuell kompletterande skriftlig utredning, och slutföra sin talan.

I yttranden den 23 januari och 20 februari 2019 vidhåller Rexab sina yrkanden om att förvaltningsrätten ska hålla förhör med ett antal uppräknade personer. Rexab yrkar även att förvaltningsrätten ska förelägga Svenska Bostäder och G-Moving att förete handlingar.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelserna om överprövning av avtals giltighet är ett resultat av en avvägning mellan motstridiga intressen. Det är å ena sidan enligt lagstiftaren av vikt att anskaffningar med stöd av avtal som ingåtts utan iakttagande av upphandlingsregelverket inte tillåts bestå. Å andra sidan är det en mycket ingripande åtgärd att ett ingått avtal förklaras ogiltigt. Denna avvägning har lett till att rätten efter ansökan ska besluta att ett avtal som slutits under vissa förutsättningar är ogiltigt. För att avtalsparterna vid någon tidpunkt ska kunna vara säkra på att ett ingånget avtal inte kan komma att förklaras ogiltigt har möjligheterna att ansöka om ett sådant ingripande begränsats i tid. En ansökan ska därför ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts. (Se 20 kap. 13 och 17 §§ lagen [2016:1145] om

offentlig upphandling, LOU, och prop. 2009/10:180 s. 129–132 och 168–170.)

Genom bestämmelsen om en ansökningsfrist om sex månader i LOU har den svenska lagstiftaren genomfört artikel 2f.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling (ändringsdirektivet). EU-lagstiftaren har sålunda i ändringsdirektivet gjort en avvägning mellan behoven av att avtal som ingåtts utan föregående upphandling i enlighet med regelverket inte ska få bestå och av att avtalsparterna vid någon tidpunkt ska kunna vara säkra på att ingångna avtal inte kan förklaras ogiltiga. Denna avvägning har alltså lett till att EU-lagstiftaren föreskrivet en tidsfrist i ändringsdirektivet, sex månader. Detta är en skillnad i förhållande till regleringen i de första och andra rättsmedelsdirektiven (89/665/EEG och 92/13/EEG) i vilka någon tidsfrist inte föreskrevs. Att EU-domstolen i dom den 28 januari 2010, mål C-406/08, (Uniplex) bedömt huruvida bestämmelser om kommunikering av beslut om och skälen för tilldelning, om ansökan av överprövning av en upphandling och om ansökningsfrister var förenliga med första och andra rättsmedelsdirektiven har därvid ingen avgörande betydelse vid tillämpningen av bestämmelsen om tidsfrist för ansökan om överprövning av ett avtals giltighet. Enligt förvaltningsrättens mening har EU-lagstiftaren genom ändringsdirektivet gjort en sådan avvägning som avspeglas i domen och då kommit fram till att en ansökningsfrist om sex månader är rimlig.

Rexabs ansökan om överprövning av avtals giltighet kom in till förvaltningsrätten den 5 september 2018. För att ansökan ska kunna prövas ska den alltså gälla avtal som slutits efter den 4 mars 2018. Rexab har dock inte påstått att något ramavtal slutits efter nämnda datum. I fråga om grunderna för andrahandsyrkandet åberopar Rexab avrop (beställningar) i november 2017 och februari 2018. Enligt förvaltningsrättens mening får avtalen därmed

också bedömas ha slutits i samband med avropen. Som förvaltningsrätten konstaterat ovan saknar det betydelse vid vilken tidpunkt sökanden fick kännedom om eventuella fel vid ett avtals slutande, när bestämmelsen om fristen sex månader för att ansöka om överprövning av avtals giltighet tillämpas. Rexab har sålunda inte ens påstått att ansökan gäller avtal som slutits efter den 4 mars 2018. Ansökan ska därför avvisas.

Mot bakgrund av förvaltningsrättens slutsats och skälen för denna saknas anledning att enligt Rexabs yrkande komplettera utredningen i målet. Med hänsyn till att förvaltningsrätten dessutom gett Rexab tillfälle att slutföra sin talan finns det heller inget som hindrar att förvaltningsrätten nu avgör målet slutligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Mattias Almqvist
Chefsrådman

Hanna Axelsson har föredragit målet.



Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.